

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครุศิลปะ เกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา" มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของครุศิลปะ (ตารางที่ 4)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครุศิลปะ เกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในด้านหลักสูตร เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาการ สื่อ การจัดสัมมนา (ตารางที่ 5-9)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของครุศิลปะ เกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 นำเสนอ ในรูปตารางประกอบความเรียง ส่วนตอนที่ 3 นำเสนอใน ตอนที่ 1 ตารางที่ 4 รูปความเรียง ตามลำดับความถี่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอด้วยรูปตารางดังนี้

ตารางที่ 4 ความถี่และค่าร้อยละของสถานภาพของครุศิลปะ

เพศ	ชั้น	จำนวน	ร้อยละ
หญิง		130	49.81
	31 - 35 ปี	89	34.10
	36 - 40 ปี	83	31.80
	41 - 45 ปี	12	4.50
	46 - 50 ปี	-	-
	51 ปีขึ้นไป	6	2.30
อายุ	20 - 25 ปี	24	9.00
	26 - 30 ปี	47	18.00
วุฒิทางการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	42	16.09
	ปริญญาตรี	219	83.91
	สูงกว่าปริญญาตรี	-	-

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
อายุราชการ		
1-5 ปี	82	31.42
6-10 ปี	36	13.79
11-15 ปี	119	45.59
16 ปีขึ้นไป	24	9.20
สาขาวิชาที่จบ		
ศิลปศึกษา	24	9.20
อื่นๆ	237	90.80
หน้าที่ประจำ		
เป็นครูประจำชั้น	261	100.00
เป็นครูประจำวิชาศิลปศึกษา	-	-
อื่นๆ	-	-
จำนวนชั่วโมงที่สอนในหนึ่งสัปดาห์		
1-5 ชั่วโมง	12	4.60
6-10 ชั่วโมง	47	18.00
11-20 ชั่วโมง	18	6.90
21 ชั่วโมงขึ้นไป	184	70.50

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิลำเนาเดิม เป็นครุчинห้องถิน	88	33.72
เป็นคนห้องถินอื่น	173	66.28
เดินทางมาสอน รถประจำทาง	6	2.72
รถจักรยานยนต์	130	49.81
เดินเท้า อื่น	118	45.20
	7	2.69

จากตารางที่ 4 ครุศิลป์ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50.19 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.10 จบสาขาวิชาศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 9.20 ผู้ทางการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 83.91 ส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.59 สาขาวิชาที่จบส่วนใหญ่จบสาขาวิชาอื่น เช่น ประถมศึกษา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ เกษตรฯ คิดเป็นร้อยละ 90.80 หน้าที่ประจำเป็นครุประจำชั้น คิดเป็นร้อยละ 100 มีจำนวนชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์ 21 ชั่วโมงขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 70.50 ภูมิลำเนาเดิม เป็นคนห้องถินอื่น คิดเป็นร้อยละ 66.28 เดินทางมาสอนโดยใช้รถจักรยานยนต์ คิดเป็นร้อยละ 49.81

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครุศิลปะ เกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตาม
แนวชายแดนไทย-กัมพูชา นำเสนอในรูปตารางดังนี้

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของครุศิลปะ เกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านหลักสูตรวิชาศิลปศึกษา

ข้อความ	ครุศิลปะ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การได้รับบริการในด้านเอกสารคู่มือ	1.62	0.96	น้อย
หลักสูตรศิลปศึกษาสำหรับครุผู้สอนใน			
โรงเรียนประถมศึกษาตามแนวชายแดน			
ไทย-กัมพูชา			
2. การศึกษาหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาก่อนนำไปสอนในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนว	1.95	1.07	น้อย
ชายแดนไทย-กัมพูชา			
3. การเข้ารับอนรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	1.12	0.89	น้อยที่สุด
ศิลปศึกษาของครุผู้สอนในโรงเรียนประถม			
ศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา			
4. การได้รับการแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้	1.77	0.79	น้อย
หลักสูตรศิลปศึกษาจากผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์			
หรือผู้เชี่ยวชาญสำหรับครุในโรงเรียนประถม			
ศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา			

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครุศิลปะ

ข้อความ

 $\bar{X}$

S.D.

ความหมาย

5. การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนประถม 1.19 1.00 น้อยที่สุด

ศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา

ให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

รวม

1.57

0.87

น้อย

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าเมื่อพิจารณารายข้อ ครุผู้สอนวิชาศิลปศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรอยู่ในระดับน้อยยกเว้น ข้อ 3 คือการเข้ารับอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรศิลปศึกษาของครุผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา และข้อ 5 คือการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาโดยรวมครุผู้สอนวิชาศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของครุศิลปะเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตาม
แนวชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา

ครุศิลปะ

ข้อความ

$\bar{X}$

S.D.

ความหมาย

1. การศึกษารายละเอียดในเนื้อหาวิชา	2.63	1.32	น้อย
ก่อนนำไปสอนนักเรียนในโรงเรียนประถม			
ศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา			
2. การติดตามข่าวสาร เอกสาร หนังสือ	1.76	0.94	น้อย
เพิ่มเติมความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนของครุ			
ในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวชายแดน			
ไทย-กัมพูชา			
3. การเข้ารับการเข้าอบรม สัมมนา เกี่ยวกับ	2.49	0.98	น้อย
เนื้อหาวิชาศิลปศึกษาของครุในโรงเรียน			
ประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา			
4. การปรับเนื้อหาที่สอนให้สอดคล้องกับ	1.85	1.13	น้อย
วัฒนธรรมสีหนึบการสอนวิชาศิลปศึกษา			
ในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวชายแดน			
ไทย-กัมพูชา			

ตารางที่ 6 (ต่อ)

	ครุศิลป์	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ข้อความ				
5. ปรับเนื้อหาให้ทันสมัยหรือให้ข้อคิดใหม่ ๆ ประกอบการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวवิชาไทย-กัมพูชา	1.56	0.97		น้อย
6. การเตรียมเนื้อหาที่สอนให้มีความก้าวหน้า สมบูรณ์ และครบถ้วนตามที่ควรจะเป็น โดยยึดจุดประสงค์และลักษณะวิชาศิลปศึกษาเป็นเกณฑ์เพื่อนำมาใช้ในการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนววิชาไทย-กัมพูชา	1.31	0.89		น้อยที่สุด
7. การปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของโรงเรียนประถมศึกษาตามแนววิชาไทย-กัมพูชา	1.66	0.91		น้อย
8. การปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาที่ขาดไปหรือขาดเชยเมื่อเกิดสถานการณ์รุนแรงในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนววิชาไทย-กัมพูชา	1.98	0.94		น้อย

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	X	S.D.	ความหมาย
9. การปรับเนื้อหาตามความสนใจของ ผู้เรียนในโรงเรียนประจำศึกษาตามแนว ชายแดนไทย-กัมพูชา	2.22	1.02	น้อย
รวม	1.88	0.97	น้อย

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่าเมื่อพิจารณารายข้อของครุผู้สอนศิลปศึกษา ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับในด้านเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา อยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อ 6 คือ การเตรียมเนื้อหาที่สอนให้มีความ กว้างขวาง สมบูรณ์ และครบถ้วนตามที่ควรจะเป็น โดยยึดจุดประสงค์และ ลักษณะวิชาศิลปศึกษาเป็นเกณฑ์เพื่อน ดำเนินการสอนในโรงเรียนประจำศึกษา ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา อยู่ในระดับน้อยที่สุด
เมื่อพิจารณาโดยรวมครุศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาศิลปศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของครุศิลปะ เกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
ตามแนว方言แคนไทย-กัมพูชา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา

ครุศิลปะ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ข้อความ			
1. การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมสมกับนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาตาม方言แคน ไทย-กัมพูชา	1.30	1.32	น้อยที่สุด
2. การจัดกิจกรรมตามความต้องการของ นักเรียนของนักเรียนในโรงเรียนประถม ศึกษาตาม方言แคนไทย-กัมพูชา	2.43	0.94	น้อย
3. การจัดกิจกรรมตามความสามารถของ นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาตาม方言 แคนไทย-กัมพูชา	1.36	1.13	น้อยที่สุด
4. การจัดกิจกรรมตามความพร้อมของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาตาม方言แคน ไทย-กัมพูชา	2.37	1.13	น้อย
5. การจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาตาม 方言แคนไทย-กัมพูชา	1.85	0.97	น้อย

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
6. มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนก่อนเปิดเรียนในโรงเรียนประถม ศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา	2.15	0.91	น้อย
7. การใช้เทคนิคในการคำนวณกิจกรรม ส่าหรับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา	1.92	0.92	น้อย
8. การปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอในโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา	1.59	0.95	น้อย
9. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับจุดประสงค์ และเนื้อหาวิชาที่ กำหนดไว้ในหลักสูตรที่นำໄไปใช้ใน โรงเรียนประถมศึกษาตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา	1.81	1.27	น้อย
10. จัดกิจกรรมให้ดียุ่นตามสถานการณ์และ สภาพความเป็นจริงในโรงเรียนประถม ศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา	1.59	1.62	น้อย
รวม	1.80	1.02	น้อย

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่าเมื่อพิจารณารายข้อของครุศิลป์ศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาศิลป์ศึกษา อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น ข้อ 1 คือ¹
การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมสมกับนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวทางแคนไทน์-กัมพูชา
และข้อ 3 คือ การจัดกิจกรรมตามความสามารถของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนว
ตามแคนไทน์-กัมพูชา อยู่ในระดับน้อยที่สุด
เมื่อพิจารณาโดยรวมครุศิลป์ศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
วิชาศิลป์ศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของครุศิลปะ เกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
ตามแนวภาษาแคนไทย-กัมพูชา ด้านสื่อการสอนวิชาศิลปศึกษา

ครุศิลปะ

ข้อความ

$\bar{X}$

S.D.

ความหมาย

1. การศึกษาวิธีใช้ สื่อประกอบเครื่องมือ สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาตามแนว ภาษาแคนไทย-กัมพูชา	1.91	1.00	น้อย
2. การศึกษาการผลิตและการใช้สื่อประเภท วัสดุ เพื่อนำไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนว ภาษาแคนไทย-กัมพูชา	1.58	1.06	น้อย
3. การศึกษาการผลิตและการใช้สื่อประเภท สื่อ ประเมิน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาตามแนว ภาษา สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาตามแนว ภาษาแคนไทย-กัมพูชา	2.00	0.24	น้อย
4. การศึกษาการเลือกและการใช้สื่อประเภทวิธีการ สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวภาษาแคน ไทย-กัมพูชา	2.48	0.83	น้อย
5. การเข้ารับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการ ผลิตและการใช้สื่อการสอนสำหรับโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวภาษาแคนไทย-กัมพูชา	1.70	0.93	น้อย

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
6. การจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อผลิตสื่อการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา	2.55	0.88	น้อย
7. การใช้สื่อการสอนตรงกับเนื้อหา ที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนว ชายแดนไทย-กัมพูชา	2.36	0.81	น้อย
8. การใช้สื่อเพื่อสร้างความเร้าใจ นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนว ชายแดนไทย-กัมพูชา	2.20	0.84	น้อย
9. การใช้สื่อการสอนเพื่อให้ความรู้ความ เข้าใจกับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา	2.41	0.92	น้อย
10. การใช้สื่อการสอนเหมาะสมสมกับผู้เรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา	1.56	1.07	น้อย
11. การใช้สื่อคุ้มกับเวลาและการรับรู้	2.00	0.60	น้อย
รวม	2.12	0.80	น้อย

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่า เมื่อพิจารณารายข้อของครุศิลปศึกษา ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการสอนวิชาศิลปศึกษา ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยรวมครุศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติในด้านสื่อการสอน วิชาศิลปศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของครุศิลปะ เกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านการวัดผลของการประเมินผลวิชาศิลปศึกษา

ครุศิลปะ

ข้อความ

X

S.D.

ความหมาย

การวัดผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติภาระ	1.93	0.92	น้อย
ตั้งแต่เริ่มทำงานสิ่งกิจกรรมของนักเรียนใน			
โรงเรียนประถมศึกษาตามแนวชายแดน			
ไทย-กัมพูชา			
2. ตรวจผลงานด้านความคิดสร้างสรรค์	1.68	0.99	น้อย
สื่อความหมาย ความสะอาดเรียบร้อยของ			
นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนว			
ชายแดนไทย-กัมพูชา			
3. การสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพอใจ ความ	1.56	1.36	น้อย
เข้าใจในผลงานของตนเอง และผู้อื่นของ			
นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนว			
ชายแดนไทย-กัมพูชา			

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ครุศิลปะ

ข้อความ

X

S.D.

ความหมาย

การประเมินผล

4. การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลตาม
หลักสูตรศิลปศึกษาสำหรับนักเรียนใน
โรงเรียนประถมศึกษาตามแนวทางแคน
ไทย-กัมพูชา 1.90 0.92 น้อย
5. การสร้างแบบประเมินผลสำหรับนักเรียน
ในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวทางแคน
ไทย-กัมพูชา 2.18 0.73 น้อย
6. การตรวจผลงาน โดยพิจารณาความสามารถ
ในด้านลักษณะ รูปแบบ เนื้อหา และ
เรื่องราวของนักเรียนในโรงเรียนประถม
ศึกษาตามแนวทางแคนไทย-กัมพูชา 1.69 1.00 น้อย
7. การสังเกตและติดตามผล โดยเพิ่มจำนวน
ครั้งในการประเมินผล เพื่อติดตามความ
ก้าวหน้า พัฒนาการของนักเรียนในโรงเรียน
ประถมศึกษาตามแนวทางแคนไทย-กัมพูชา 1.90 0.80 น้อย

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ครุศิลปะ

ข้อความ

X

S.D.

ความหมาย

เกณฑ์ในการวัดและการประเมินผล

8. การใช้เกณฑ์แบบอิงกลุ่มเพื่อการวัดและการ 1.88 0.82 น้อย

ประเมินผลนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

ตามแนว方言แคนไทย-กัมพูชา

9. การใช้เกณฑ์แบบอิงกลุ่มเพื่อการวัดและ 2.11 0.86 น้อย

ประเมินผลนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

ตามแนว方言แคนไทย-กัมพูชา

10. การใช้เกณฑ์ทั้งแบบอิงกลุ่ม และอิงเกณฑ์ 1.72 1.04 น้อย

เพื่อการวัดและการประเมินผลนักเรียนใน

โรงเรียนประถมศึกษาตาม方言แคน

ไทย-กัมพูชา

รวม

1.85 0.80

น้อย

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่าเมื่อพิจารณารายข้อของครุศิลป์ศึกษา ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลวิชาศิลป์ศึกษาทุกข้ออยู่ในระดับน้อย
เมื่อพิจารณาโดยรวมครุศิลป์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลวิชาศิลป์ศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ข้อ เสนอแนะของครุศิลป์

หลักสูตรวิชาศิลปศึกษา

1. กลุ่มโรงเรียนประเมินคุณภาพตามแนวทางเด่นไทย-กัมพูชา ควรร่วมกันสร้างหลักสูตรเฉพาะขึ้นมา (10)

2. ควรให้ครุศิลป์มีส่วนร่วมในการประชุมปฏิบัติการท่าแผนการสอน (5)

เนื้อหาวิชาศิลปศึกษา

1. ควรจัดอบรมครุผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา (14)

2. ควรมีเนื้อหาให้เลือกสอนตามสภาพท้องถิ่นให้มากกว่าเดิม (8)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ควรมีครุที่จบศิลปศึกษาโดยตรงมาสาธิตการให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการสอนวิชาศิลปศึกษาในแต่ละเนื้อหา (5)

2. ควรมีการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาให้กับครุผู้สอน (4)

สื่อการสอนวิชาศิลปศึกษา

1. ควรมีการร่วมมือกันผลิตสื่อการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการสอนวิชาศิลปศึกษาเพื่อใช้ร่วมกันในกลุ่ม (10)

2. ควรมีการอบรมการใช้สื่อในการสอนบางประเภทหรือสื่อใหม่ๆให้กับครุผู้สอน (4)

3. ควรมีศูนย์สื่อที่บริการให้ครุผู้สอนได้บันทึกใช้สื่อร่วมกัน (3)

การวัดผลและการประเมินผลวิชาศิลปศึกษา

1. ควรให้ครุศิลป์ร่วมประชุมในการสร้างเกณฑ์และเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล ภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้ได้เกณฑ์ที่เหมาะสมสมสอดคล้องและเนื่องกัน (5)

2. ควรจัดให้มีการอบรมประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลวิชาศิลปศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (3)